

Förslag till verksamhetsplan 2021, Föreningen Colchaj Nac Luum

Utbildningscentret Niwan Nha i Yalambojoch

Tills nu har Yalambojoch varit förskonat för covid-19, inga fall har konstaterats. Men nationella restriktioner påverkar vår förenings verksamhet i byn. I förhållande till andra länder i Centralamerika blir vaccinationerna mot covid-19 försenade och det är tveksamt om hälsoministeriet lyckas vaccinera större delen av befolkningen under året, varför risken för nya lokala utbrott är betydande. Som en konsekvens av situationen är centret stängt för turism och externa kurser/möten under perioden januari-mars. En stängning som kan förlängas ifall riskerna kvarstår. Stängningen betyder att det inte skapas lokala intäkter till verksamheten i centret, främst har överskottet från turism och kurser använts till mat och städning i förskolan.

I själva verksamheten betyder corona-restriktionerna att förskolan, La Textilería och studiecirkelarna måste arbeta med mindre grupper. Därför verkar de anställda inte heller för att få flera elever/deltagare i de olika aktiviteterna. Det finns visserligen utrymme i centrets lokaler för flera grupper, men stödet från Sverige räcker inte till ytterligare lärarlöner.

Förskolan Arco Iris

Läsåret startade planenligt i början av januari med förskollärarna Aracely och Isabel anställda på heltid. Kokerskan Francisca födde en son i december och Angelina Santizo – tidigare högstadiellev och ensamstående mamma – är vikarie fram till slutat av maj. För närvarande deltar 39 barn i åldrarna fyra till sex år i förskolan. På grund av covid-19 delas de två grupperna så att hälften kommer till förskolan måndag-tisdag och andra hälften onsdag-torsdag. Fredag är friluftsdag då alla deltar. Barnens tider är från klockan åtta på morgonen till 12.15. På eftermiddagar planerar och städar Aracely och Isabel. Inga större inköp av läromedel planeras under verksamhetsåret. Lokalerna renoverades 2020. Det är ett önskemål från både lärare och föräldrar att förskolan Arco Iris registreras av utbildningsministeriet under året, då kan barnen få en officiell elev-kod som sedan gäller dem under hela grundskolan. Förskollärarna har även ett starkt önskemål om stöd från en språkkunig volontär (utbildat förskollärare) som kan ge pedagogisk inspiration. Inga inköp av husgeråd är nödvändiga. Det finns även gott om leksaker. Enda viktiga investeringen är att slutföra renoveringen av toalettuset.

La Textilería

Fritidsledaren Juana Jorge Domingo arbetar deltid, 80 procent. Förra året hade hon vaktmästerisysslor i centret under nedstängningen som följd av Covid-19. I år är förhoppningen att hon kan koncentrera sig på fritidsaktiviteterna med tjejerna, i åldrarna från 6-14 år (eftermiddagsgruppen) och tonåringarna på förmiddagarna. Finansieringen är delvis på plats genom ett nytt stöd från Jämtlandsgruppen Jidca och det blir inga större inköp under verksamhetsåret. Garn och tyger behövs dock alltid.

Studiecirklar

Läraren Ana Mateo Pérez - högstadielärare i Yalambojoch under tretton år – har lovat att åter leda studiecirklar i centret. Dock begränsas hennes möjligheter av att sonen Adrian börjar första klass i

hembyn San Marcos Huista (tre timmars bussresa från Yalambojoch). Troligen kan hon under verksamhetsåret arbeta sex-åtta veckor i Yalambojoch, hon är då timanställd. Läsecirkarna genomförs med stöd av föreningen Bokhjälpen medan andra cirklar kan finansieras med svenska skolors dagsverken/sponsorlopp.

Bibliotek

Ett par nya klassuppsättningar av barn/ungdomsböcker behövs för Anas läsecirklar. Bokinköpen kan finansieras genom författararvodet för boken Pumnas Dotter som vår medlem Monica Zak skänker. Annars räknar vi med enstaka mindre bokdonationer och ytterst få egna inköp. Barnböckerna i biblioteket används även av förskolan och La Textilería. Tyvärr finns inte resurser att ha biblioteket öppet för allmänheten.

Turism och samlingslokaler

Den nationella turismen till Laguna Yolnhajab, som delvis rymms inom byn Yalambojoch territorium, ökar kraftigt och kan ge ett betydande tillskott till verksamhetskostnaderna i utbildningscentret Niwan Nha. I oktober 2020 inledde centret Niwan Nha ett samarbete med researrangören "Latitud" i staden Huehuetenango. Latitud står för reklam och bokningar, mot ett arvode förstås.... I samarbetet har centret kunnat höja priserna för gästrum kraftigt. Det är i Guatemala mycket ovanligt att turister får tillgång till egna kök för självhushåll. Men samtidigt en utmaning för centret Niwan Nha. Det finns inget ekonomiskt utrymme för att anställa någon enbart för recepcion/städning i centret. Vilket betyder att målgruppen är "skötsamma, naturintresserade turister". Under 2021 vill anställda i centret, vår samordnare i centret Per Bylund Andersen och byns turistkommitté förbättra rutiner för mottagandet av turister, även utbildningsinsatser för guider. Turistsatsningen innebär inte några större kostnader – utöver samordnarens lön – men däremot säkra framtida intäkter till centret.

Skogsarbete och naturskydd

Det är för sent att återstarta plantskolan under verksamhetsåret 2012. Plantproduktionen bör förberedas redan i januari. På grund av pandemin vore det ett högriskföretagande att försöka sälja plantor. När det gäller naturskydd är det viktigt att vår förenings ackompanjemang av skogsföreningen Awum Te:s projektstöd från tyska utvecklingsbanken "Kreditanstalt für Wiederaufbau" fortsätter. Janos Szemler lägger ner mycket oavlönat arbete med beräkningar och ritningar för nya dricksvattensystemet i Yalambojoch. Lokalt betyder engagemanget nästan inga kostnader för vår förening, egeninsatsen betalas av byborna, delvis från intäkterna i samband med turismen till Laguna Yolnhajab.

Samarbete med andra organisationer och volontärer

Enda konkreta samarbetet är kring etableringen av ett nytt museum i föra detta högstadieskolan i centret Niwan Nha. Arkeologen Ulrich Wölfel har i Tyskland lyckats få finansiering till etableringen och hoppas kunna arbeta med projektet under sommarlovet. I projektplanen ingår renovering av två lokaler i högstadieskolan samt montrar, belysning med mera till museet som dels ska innehålla arkeologiska föremål och dels ska beskriva den moderna historien i Yalambojoch (inklusive massakern och flykten till Chiapas). Tanken är att museet ska drivas av en lokal arbetsgrupp i byn. De anställda i centret vill gärna ha utbyte med internationella volontärer. Men realistiskt kan detta först komma igång inom ett par år på grund av Covid-19. Dock vill vi redan i år diskutera policy kring volontärer, det finns ett behov av tydliga regler.

Strängnäs 2021-03-15

Anna Calo, ordförande